

Briselē, 18.12.2015.
COM(2015) 680 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par .eu pirmā līmeņa domēna ieviešanu, darbību un efektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par .eu pirmā līmeņa domēna ieviešanu, darbību un efektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. PAMATS

2015. gada aprīlī .eu pirmā līmeņa domēns (*TLD*) atzīmēja savu devīto gadadienu. Pēdējos deviņos gados .eu valsts koda *TLD* ir apliecinājis sevi kā novatorisks un moderns paplašinājums, kas popularitātes ziņā ir līdzvērtīgs *TLD*, kuri ir domēnu vidē kopš deviņdesmito gadu beigām, gan spēj konkurēt ar 2014. gadā ieviestajiem jaunajiem vispārīgajiem pirmā līmeņa domēniem (*gTLD*). 2015. gada pirmā ceturkšņa beigās *TLD* .eu bija sestais lielākais valsts koda *TLD* (*ccTLD*) pasaulē¹. Tas ir reģistrēts gandrīz četrus miljonus reižu, un eiropieši novērtē šo iespēju izmantot *TLD* .eu, izvēloties domēna vārdu savai klātbūtnei internetā.

Atbilstoši 8. pantam Regulā (EK) Nr. 733/2002 par *TLD* .eu ieviešanu Komisijai ir pienākums iesniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei vienu gadu pēc regulas pieņemšanas, un pēc tam — reizi divos gados. Šis ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei ir veltīts *TLD* .eu ieviešanai, efektivitātei un darbībai pēdējos divos gados, jo īpaši laikposmā no 2013. gada 1. aprīļa līdz 2015. gada 31. martam.

2. .EU TIESISKAIS REGULĒJUMS UN PAMATPRINCIPI

TLD .eu izveidoja ar šādiem tiesību aktiem:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 22. aprīļa Regula (EK) Nr. 733/2002 par .eu pirmā līmeņa domēna ieviešanu² (ar grozījumiem)³;

¹ .tk ir izslēgts īpašā satvara un pārdošanas modeļa dēļ.

² OV L 113, 30.4.2002., 1. lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Regula (EK) Nr. 1137/2008, ar ko vairākus instrumentus, kuriem piemēro Līguma 251. pantā noteikto procedūru, pielāgo Padomes Lēmumam 1999/468/EK attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru – Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai – pirmā daļa (OV L 311, 21.11.2008., 1. lpp.).

- Komisijas 2004. gada 28. aprīļa Regula (EK) Nr. 874/2004, ar ko nosaka sabiedriskās kārtības noteikumus par pirmā līmeņa domēna .eu ieviešanu un darbību, kā arī principiem, kas reglamentē reģistrāciju⁴ (ar grozījumiem)⁵.

Pārskata periodā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 516/2015 grozīja Regulu (EK) Nr. 874/2004, ieviešot tehniskās pārbaudes, lai novērstu iespējamību vizuāli sajaukt reģistrētus .eu domēna vārdus, jo īpaši ņemot vērā .eu internacionalizētos domēna vārdus (*IDN*), ko atbalsta kopš 2009. gada decembra, lai:

- nodrošinātu, ka reģistrs pārbauda reģistrācijas pieteikumu derīgumu pirms, nevis tikai pēc domēna vārda reģistrācijas,
- ļautu reģistram ieviest papildu rakstzīmes, ko atbalsta IDNA2008 protokols, un atjaunināt domēna vārdu sarakstu, ko rezervējušas ES un Islande, Lihtenšteina un Norvēģija.

2013. gada maijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 733/2002 Komisija publicēja uzaicinājumu izteikt ieinteresētību *TLD* .eu reģistra atlasei. Uzaicinājums tika slēgts 2013. gada 20. jūnijā. Vienīgais pieteikums tika saņemts no EURid⁶. Vērtētāji secināja, ka EURid priekšlikums atbilst prasību minimumam par katru no atlases kritērijiem. Komisijas lēmums, ar kuru EURid tika norīkots par *TLD* .eu reģistru, tika publicēts 2014. gada 12. aprīlī⁷.

3. .EU DOMĒNA VĀRDU REĢISTRĒŠANA UN IZMANTOŠANA

Laikposmā, uz ko attiecas šis ziņojums, *ccTLD* .eu turpināja nemitīgi pieaugt saskaņā ar pārējiem Eiropas *ccTLD*. 2014. gadā .eu gada izaugsme bija ārkārtīgi augsta (5,3 %). 2015. gada 1. ceturkšņa beigās *ccTLD* .eu bija reģistrēts kopumā gandrīz 3,9 miljonus reižu, kas atbilst 4,3 % .eu reģistrācijas neto pieaugumam kopš pēdējā ziņojuma un padara *ccTLD* .eu par ceturto populārāko Eiropas Savienībā.

.eu domēna vārdu vidējais atjaunošanas īpatsvars ir 80 %, kas ir ļoti labs rādītājs, salīdzinot ar vidējo rādītāju nozarē, proti, 73 %.

Pēdējos divos gados situācija domēna vārdu jomā ir radikāli mainījusies līdz ar jauno *gTLD* ieviešanu pēc tam, kad Piešķirto nosaukumu un numuru interneta korporācija (*ICANN*) atvēra *gTLD* telpu. Šā ziņojuma sagatavošanas laikā tika deleģēti 684 jauni *gTLD*. Kopumā tajos ir reģistrēti 6,3 miljoni domēna vārdu, no kuriem vispopulārākais ir .xyz, kas reģistrēts nedaudz vairāk par vienu miljonu reižu. Tomēr jauno *gTLD* tirgus nav attaisnojis visas cerības, jo lietotāju pieprasījums ir bijis daudz zemāks par gaidīto. *ccTLD* līmenī ietekme līdz šim ir bijusi nenozīmīga, bet dažādu iemeslu dēļ – tostarp tirgus piesātinājums, palielināta konkurence, lielāka vara reģistratūru līmenī, jo dažas no tām ir kļuvušas par reģistriem un

⁴ OV L 162, 30.4.2004., 40. lpp.

⁵ Komisijas 2005. gada 10. oktobra Regula (EK) Nr. 1654/2005 (OV L 266, 11.10.2005., 35. lpp.), Komisijas 2007. gada 25. oktobra Regula (EK) Nr. 1255/2007 (OV L 282, 26.10.2007., 16. lpp.), Komisijas 2009. gada 26. jūnija Regula (EK) Nr. 560/2009 (OV L 166, 27.6.2009., 3. lpp.), Komisijas 2015. gada 26. marta Regula (ES) Nr. 516/2015 (OV L 82, 27.3.2015., 14. lpp.).

⁶ EURid jeb Eiropas Interneta domēna nosaukumu reģistrs ir bezpeļņas uzņēmums, kas pārvaldīja *TLD* .eu saskaņā ar līgumu, ko tas bija noslēdzis ar Eiropas Komisiju.

⁷ Eiropas Komisijas 2014. gada 11. aprīļa Īstenošanas lēmums par pirmā līmeņa domēna .eu reģistra izraudzīšanu (OV L 109/41, 12.4.2014.).

otrādi. Tiek lēsts, ka *ccTLD* izaugsme palēnināsies un no 2017. gada varētu pat pavērsties pretējā virzienā.

Ņemot vērā šo vēsturisko tendenci, pašreizējo tirgus situāciju un nākotnes izaugsmes prognozes, mērķis ir saglabāt reģistrāciju izaugsmes tempu aptuveni 4 % gadā.

4. INTERNACIONALIZĒTIE DOMĒNA VĀRDI (IDN)

4.1. .eu IDN

IDN ieviešana augstākajā līmenī ir jautājums, kas ietilpst *ICANN* kompetencē. *ICANN* 2009. gada 16. novembrī uzsāka *IDN* valsts koda *TLD* ātrās virzības procesu⁸, lai atvieglotu tādu interneta pirmā līmeņa domēna paplašinājumu ar valsts kodiem (piemēram, .gr, .bg, .eu) ieviešanu, kuros izmantotas nelatīņu rakstzīmes (piemēram, kiriliskās, grieķu, arābu un ķīniešu rakstzīmes).

Pamatojoties uz iesniegumiem, ko Komisija saņēma no Kipras, Grieķijas un Bulgārijas par šo valstu vēlamajām .eu sufiksa versijām, EURid 2010. gada 5. maijā iesniedza pieteikumu *ICANN*, lai sāktu reģistrēt *TLD* .eu kirilisko un grieķu versiju. Grieķu virkne .ev un kiriliskā virkne .eio tika uzskatītas par tādām, ko ir iespējams sajaukt ar esošo *ASCII ccTLD* virkni (.eu), tādējādi to ieviešanā sākās ilgstošs izvērtēšanas process.

Kiriliskās virknes (.eio) izvērtēšana tika veiksmīgi pabeigta, tomēr grieķu virkne (.ev) neizturēja procesa tehniskā novērtējuma daļu, jo tā ir “vai nu vizuāli identiska vismaz trim ISO 646-BV virknēm, proti, “.eu”, “.ev”, un “.ey”, vai arī vizuāli sajaucama ar tām”. Komisija deva norādījumu EURid apturēt iespējamo kiriliskās virknes (.eio) deleģēšanas pieprasījumu, līdz tiek noskaidroti jautājumi, kas saistīti ar grieķu virkni (.ev).

Laikposmā, uz ko attiecas šis ziņojums, Komisija un EURid izstrādāja .eu *IDN* augsta līmeņa īstenošanas plānu. Plānā, ko EURid iesniedza 2014. gada septembrī, ir izklāstīta pieeja, kas jāievēro, ieviešot .eu grieķu un kiriliskās rakstzīmēs (piemēram, atļaujot tikai grieķu.grieķu), kā arī kārtība, kādā pārvaldīt pašreizējās sistēmas (nelatīņu.*ASCII*) mantojumu.

2014. gada 20. janvārī EURid, vienojusies ar Komisiju par izmantojamo stratēģiju, iesniedza lūgumu atkārtoti izvērtēt .ev virkni komitejai, kas nodarbojas ar līdzības izskatīšanu paplašinātā procesā [*Extended Process Similarity Review Panel* jeb *EPSRP*] un nosūtīja vēstuli *ICANN* valdei, lai uzsvērtu bažas un norādītu uz nekonsekvenci pašreizējā *IDN ccTLD* īstenošanas plānā un *EPSRP* pamatnostādnēs, ko *ICANN* publicēja 2013. gada novembrī. *ICANN* atbildē nebija pienācīgi risināti vairāki no izvirzītajiem jautājumiem.

EPSRP izvērtējuma rezultāts 2014. gada 10. oktobrī tika paziņots EURid un 2014. gada 17. oktobrī izvietots *ICANN* vietnē publiskām atsauksmēm. Speciālistu grupa nekonstatēja, ka .ev būtu iespējams sajaukt ar “.ev” un “.ey”, taču tā uzskatīja, ka to iespējams sajaukt ar “.EV” un “.EY”. Lingvistikas speciālistu grupas izstrādātajās pamatnostādnēs nebija nevienas

⁸ Plašāku informāciju par ātrās virzības procesu skatīt vietnē <http://www.icann.org/en/topics/idn/fast-track/>.

procedūras, kas lingvistu speciālistu grupai būtu jāpiemēro gadījumā, kad uzskata, ka pieprasīto virkni iespējams sajaukt ar citu virkni lielajos burtos, bet ne mazajos burtos.

Vairākās sanāksmēs ar ICANN Komisijas un EURid pārstāvji uzsvēra vispārējā virkņu līdzības izvērtēšanas procesa vājās puses un virspusējību, kas ir ārkārtīgi stingrs *ccTLD* videi, bet daudz liberālāks jaunajai *gTLD* telpai, kur pieteikumi uz tādām virknēm kā .hotel un .hotels vai .car un .cars netika uzskatīti par tādiem, ko iespējams sajaukt, un tiem tika dota zaļā gaisma. Šā ziņojuma sagatavošanas laikā ICANN valde deva rīkojumu ICANN personālam un *ccNSO* turpināt pārskatīt ātrās virzības procesu, lai sniegtu norādes gadījumos, kad pastāv līdzība ar virknēm lielajos burtos, bet ne gadījumos, kad pastāv līdzība ar virknēm mazajos burtos.

Daudzvalodība sakņojas Eiropas Savienības Līgumos, un daudzvalodības veicināšana, popularizēšana un atvieglošana ir viens no vadošajiem principiem ES iestādēm. Tādēļ padarīt *ccTLD* .eu pieejamu citos Eiropas skriptos ir svarīgs politikas mērķis.

5. REĢISTRA DARBĪBA

5.1. Reģistrs

EURid ir Eiropas mēroga bezpeļņas organizācija, kuras galvenā mītne atrodas Dihemā [*Diegem*] (Beļģija), bet reģionālie biroji — Stokholmā, Prāgā un Pizā. Tajā ietilpst divi tās dalībnieki dibinātāji: *DNS Belgium* (.be reģistrs), *Istituto di Informatica e Telematica* (.it reģistrs) un astoņi asociētie dalībnieki: *ARNES* (.si reģistrs), *CZ.NIC* (.cz reģistrs), *Business Europe* (konfederācija, kurā ietilpst 39 ar nozari saistītas federācijas no 33 valstīm), *ECTA* Interneta komiteja (Eiropas Kopienas Preču zīmju asociācija), *EMOTA* (Eiropas Daudzkanālu un tiešsaistes tirdzniecības asociācija), *IAB Europe* (Interaktīvās reklāmas birojs), *CECUA* (Eiropas Datoru lietotāju konfederācija) un *UEAPME* (Eiropas Amatnieku, mazo un vidējo uzņēmumu asociācija). EURid galvenie serveri atrodas Beļģijā (Briselē) un Nīderlandē (Amsterdamā).

5.2. Attiecības ar reģistratūrām

Saskaņā ar tiesību aktiem .eu reģistrs pats nepilda reģistratūras funkcijas⁹. EURid galvenā prioritāte ir turpināt sniegt kvalitatīvus pakalpojumus tā 751 akreditētai reģistratūrai. EURid regulāri novērtē .eu reģistratūru apmierinātību. Jaunākais reģistratūru apmierinātības pētījums attiecībā uz .eu domēnu tika veikts 2013. gada 4. ceturksnī – 2014. gada 1. ceturksnī. No 176 EURid galvenajām reģistratūrām atbildēja 103. 97 % reģistratūru bija apmierinātas vai ārkārtīgi apmierinātas.

EURid turpina sniegt 24 stundu atbalsta pakalpojumus savu reģistratūru kopienai.

Reģistrs ir izveidojis pats savu reģistrācijas platformu, kas sāka darboties 2014. gada 15. septembrī pēc intensīvas un strukturētas saziņas ar .eu reģistratūru kopienu. Ar jauno reģistrācijas platformu tika ieviesti jauni domēna vārdu statusi līdz ar izmaiņām Domēnu

⁹ Regulas (EK) Nr. 733/2002 3. panta 4. punkts un Regulas (EK) Nr. 874/2004 2., 3. un 4. apsvērums un 4. pants.

pieejamības dienestā (*DAS*), *Whois*¹⁰, Paplašināmajā nodrošināšanas protokolā (*EPP*) un domēna vārdu termiņa beigu un atjaunošanas datumos.

5.3. Starptautiskās attiecības

Pārskata periodā EURid regulāri un proaktīvi iesaistījās interneta ekosistēmā. Te ietilpa proaktīva dalība Eiropas valstu pirmā līmeņa domēnu reģistru padomes (*CENTR*) sanāsmēs un semināros; prezidēšana *CENTR-IGF* darba grupā, kā rezultātā *IGF* ikgadējās sanāsmēs 2013. un 2014. gadā veiksmīgi tika prezentēti reģionālo organizāciju semināri; dalība *ICANN* sanāsmēs un iesaistīšanās *ccNSO* darba grupās par *IDN* politikas attīstības procesu; prezidēšana *ICANN ccNSO* stratēģijas un darbības plānu darba grupā kopš 2014. gada; partnerība ar *UNESCO*; sadarbība ar *ICANN*, lai izplatītu EURid paraugpraksi Tuvo Austrumu reģistru un reģistratūru vidū; ik gadus rīkotas meistarklases par interneta pārvaldību Eiropas Koledžā Brigē un Sv. Annas skolā [*Scuola S. Anna*] Pizā. Kopš 2014. gada marta EURid pārstāvji ir arī aktīvi iesaistīti *IANA* uzraudzības nodošanas procesā un *ICANN* pārskatatbildības procesā.

5.4. Tirgvedības un izpratnes veicināšanas darbības

Pēdējos divos gados EURid ir veicis daudzas tirgvedības darbības divos līmeņos:

- izveidojis stabilu partnerību ar savām reģistratūrām, lai popularizētu *TLD .eu* ar Līdzfinansētās tirgvedības programmas un citu veicinošu programmu starpniecību. Atbilstīgi programmai reģistrs iemaksā EUR 0,75 par katru jaunu *.eu* domēna vārdu un EUR 0,30 par katru atjaunotu *.eu* domēna vārdu līdzfinansētajā tirgvedības kontā, kas izveidots katrai reģistratūrai. Attiecīgi 2013. un 2014. gadā tika iesniegti 94 un 86 dažāda veida priekšlikumi. Programma ir guvusi arvien lielākus panākumus reģistratūru vidū, un to ir atdarinājušas citas reģistratūras. 2013. gadā tā saņēma *CENTR* balvu par labāko reģistra tirgvedības darbību;
- veica tiešo tirgvedību, lai padziļinātu izpratni par *.eu*, izmantojot speciālas tiešsaistes displeja darbības un regulāru reklāmas plakātu kampaņu Briseles lidostā ar vienu no EURid galvenajām slavenībām-reklamētājām, tenisisti Flāviju Pennetu [*Flavia Pennetta*]. Visas kampaņas ir apkopotas Reģistra specializētajā tirgvedības tīmekļa vietnē (*ambitionhasanaddress.eurid.eu*), kur interneta lietotāji var apskatīt to uzņēmumu un fizisko personu atsauksmes, kas izvēlējušies *.eu* domēna vārdu, lai pārstāvētu sevi un/vai savus produktus tiešsaistē.

2014. gadā EURid sāka piešķirt *.eu* tīmekļa balvas, lai atzītu labākās *.eu* tīmekļa vietnes piecās kategorijās. Balvas piešķiršanas ceremonija Briselē 2014. gada 19. novembrī bija liels panākums *.eu* profilēšanai. Ņemot vērā šos panākumus, reģistrs patlaban rīko otru balvas piešķiršanas pasākumu.

5.5. Finansiālais stāvoklis

Reģistrs ir autonoma ārēja organizācija, bet Komisija stingri pārbauda tā finansiālo stāvokli saskaņā ar tiesisko regulējumu un Pakalpojumu koncesijas līgumu. Neatkarīgs finanšu revidents veic pilnīgas grāmatvedības pārbaudes uz vietas. Komisija uzraudzības pienākumu

¹⁰ Sistēma, kas palīdz noskaidrot, kurš atbildīgs par domēna nosaukumu.

īsteno, izskatot revidentu piezīmes, ceturkšņa un gada finanšu pārskatus, ceturkšņa progresa ziņojumus, budžeta priekšlikumus un stratēģijas un tirgvedības plānus. Finansiālos jautājumus ar reģistru regulāri apspriež ceturkšņa un dienestu līmeņa sanāksmēs.

TLD .eu izmantošanas sākumā ieņēmumi, kas tika gūti no liela domēnu reģistrācijas skaita, ievērojami pārsniedza reģistra izmaksas. Tā rezultātā radušies gada pārpalikumi tika ieskaitīti ES budžetā. Lai ierobežotu pārpalikumus un ņemtu vērā izmaksu samazināšanos uz vienu domēna vārdu reģistrāciju apjoma pieauguma dēļ, reģistrs pakāpeniski samazināja reģistratūrām noteiktās dažādās maksas. Lai izpildītu savas līgumsaistības strādāt par pašizmaksu, reģistrs nolēma no 2013. gada janvāra mainīt domēna vārdu atjaunošanas un termiņa pagarināšanas maksu no EUR 4,00 uz EUR 3,75.

Reģistra galvenie finanšu rādītāji 2013. un 2014. gadā bija stabili, un gan ieņēmumi, gan izmaksas bija aptuveni EUR 13 miljoni gadā. Līdz ar to neto finansiālais rezultāts bija līdzsvarotāks nekā iepriekšējos gados, ar pārpalikumu EUR 535 017 un EUR 76 953 par attiecīgi 2013. un 2014. pārskata gadu, ko ieskaitīja Eiropas Savienības budžetā.

Komisija stingri pārbaudīja izmaiņas reģistra plānotajās un faktiskajās izmaksās, jo īpaši saistībā ar tirgvedību (EUR 2,8 miljoni 2013. gadā un EUR 3 miljoni 2014. gadā)¹¹ un cilvēkresursiem (EUR 4,7 miljoni 2013. gadā un EUR 4,4 miljoni 2014. gadā). Tirgvedības izmaksas 2014. gadā palielinājās lielā reģistrāciju skaita dēļ, un tādējādi pieauga iemaksas līdzfinansētajā tirgvedības fondā un jaunajās izpratnes veicināšanas kampaņās saistībā ar to, ka Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas iedzīvotāji kļuva tiesīgi reģistrēt .eu domēnus.

5.6. Darbības nepārtrauktība, izturētspēja un kvalitāte

5.6.1. Darbības nepārtrauktība

EURid vairākām brīvi izvēlētām savas infrastruktūras komponentēm veica tā dēvēto ārkārtas atkopšanas testu. Tests parādīja, ka telefonijas sistēmu redundance nedarbojās kā plānots, un bija jāveic korekcijas. Konkrētāk, centrālā komutatora infrastruktūra simulētās kļūmes laikā darbojās pareizi, un pakalpojumi palika pieejami; priekšgala komutatori, kas savieno priekšgala serverus ar ugunsmūriem un internetu, kontrolētās kļūmjpārlēces laikā darbojās pareizi, bet daži pakalpojumi kļuva nepieejami tāpēc, ka īstenošanas pieņēmumi praksē nedarbojās. Šie pieņēmumi tika koriģēti, un jaunie testi parādīja, ka kļūmjpārlēce darbojas kā plānots.

2014. gadā visa reģistrācijas programmatūra tika pārrakstīta, un to sāka ražot tā paša gada septembrī. Decembrī tika rīkots revidēts darbības nepārtrauktības plāna (*BCP*) pasākums. Tests tika veikts 16. decembrī, un tam revīziju veica *PwC*, kas secināja, ka “visi ar *BCP* testa darbības jomu saistītie testi, kuri veikti dažādajos laika intervālos, ir veiksmīgi nokārtoti”.

5.6.2. Drošība

2010. gada septembrī EURid pabeidza domēna vārda drošības paplašinājumu (*DNSSEC*) protokola ieviešanu *TLD .eu*. *DNSSEC* ir protokols, ar kura palīdzību var pārbaudīt parādāmā vārda servera atbildes (tīmekļa vietnes) autentiskumu līdz pat interneta saknes zonai veidā, ko dēvē par “uzticības ķēdi”. *DNSSEC* ir izstrādāts tam, lai aizsargātu interneta lietotājus no

¹¹ Šajos skaitļos ietilpst līdzekļi, kas atlikti līdzfinansētajai tirgvedības programmai reģistratūrām.

viltotiem *DNS* datiem, taču tas var pilnībā sasniegt savu potenciālu tikai tad, ja ir parakstītas visas zonas hierarhiskajā *DNS* kokā. Lai vēl vairāk atbalstītu *DNSSEC* īstenošanu reģistratūru līmenī, 2013. gadā tika ieviests *DNSSEC* samazinājums (EUR 0,02 atlaide domēna vārda maksai mēnesī par pareizi parakstītu domēna vārdu).

5.6.3. *Whois* kvalitātes plāns

EURid pastāvīgi veic pasākumus, lai apkarotu pikšķerēšanu un cita veida ļaunprātīgas darbības tiešsaistē. Jo īpaši tiek pārbaudīta domēna vārdu atbilstība tiesīguma kritērijiem un tiek kontrolētas jaunas reģistrācijas, lai atklātu aizdomīgas pazīmes vai citas neatbilstības.

Saskaņā ar reģistratūras .eu akreditācijas līguma 4. pantu reģistratūrām jānodrošina, lai katra domēna vārda īpašnieks ievērotu ES regulas (ar grozījumiem), .eu reģistrācijas politiku un .eu noteikumus, kas publicēti reģistra tīmekļa vietnē.

Kopš 2013. gada EURid ir centies uzlabot *Whois* .eu datu kvalitāti un ir veicinājis to, lai reģistratūras sadarbības garā ievērotu savas līgumsaistības. Tādēļ reģistrs sāka *Whois* kvalitātes plāna projektu, lai pārbaudītu *Whois* datubāzi un novērstu visas neprecizitātes.

5.7. Reģistra 2013. gada revīzija un tehniskā pārbaude

Atbilstoši savam Pakalpojumu koncesijas līgumam ar EURid Komisija var dot rīkojumu, lai “revīziju veic vai nu tās izvēlēta ārēja struktūra, vai paši Komisijas departamenti. Šādas revīzijas mērķis ir pārbaudīt, kā darbuzņēmējs pilda līguma noteikumus.”

Komisija veica revīziju laikposmā no 2013. gada 3. ceturkšņa līdz 4. ceturksnim. Pamatojoties uz revīzijas un tehniskās pārbaudes rezultātiem, Komisijas revīzijas dienesti sniedza atzinumu, ka reģistra pārvaldnieks – *EURid Asbl/vzw* – pilda Pakalpojumu koncesijas līguma noteikumus attiecībā uz *TLD* .eu organizēšanu, administrēšanu un pārvaldību.

Vienlaikus revidenti apzināja vairākas jomas, kurās jāpanāk uzlabojumi, tostarp:

- izveidot efektīvu iekšējo politiku attiecībā uz interešu konfliktiem (ko EURid jau bija ieviesis, bet kas tika vēl precizēta un padarīta stingrāka);
- izvērtēt vajadzību nodibināt meitasuzņēmumus trīs citās dalībvalstīs (šis pienākums bija prasīts atbilstoši sākotnējam Pakalpojumu koncesijas līgumam. EURid jau bija apņēmis izvērtēt meitasuzņēmumu vērtību, kad atbildēja uz 2013. gada uzaicinājumu izteikt ieinteresētību *TLD* .eu reģistra atlasei);
- ieviest oficiālu iepirkuma politiku (kopš revīzijas EURid ir padarījis savu iekšējo procedūru par oficiālu un obligātu izdevumiem, kas pārsniedz noteiktu robežvērtību);
- regulāri pārskatīt rezervju veidošanas procesu (EURid to dara ik gadus ciešā sadarbībā ar Komisijas dienestiem).

5.8. Tiesvedība un strīdi par domēna vārdiem

5.8.1. *Vispārējā tiesā un Eiropas Savienības Tiesā iesniegtās prasības*

Vispārējā tiesā: neviena

Eiropas Savienības Tiesā (EST): viens prejudiciāls nolēmums.

2011. gadā Briseles Apelācijas tiesa iesniedza EST lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā lensworld.eu (*Pie Optiek/Bureau Gevers*).

EST spriedums tika pasludināts 2012. gada 19. jūlijā. Apelācijas tiesa pasludināja savu galīgo lēmumu 2013. gada 3. oktobrī, noraidot *Pie Optiek* prasību pret EURid kā nepieņemamu. Tiesa secināja, ka *Gevers* ir pieļāvis kļūdu, un lika tam atlīdzināt *Pie Optiek* kaitējumu EUR 70 000 apmērā, galvenokārt ar tiesvedību saistītus izdevumus.

Apelācijas sūdzība netika iesniegta; Briseles Apelācijas tiesas spriedums ir kļuvis galīgs.

5.8.2. *Alternatīva strīdu izšķiršanas kārtība*

Visus strīdus starp .eu domēna vārdu turētājiem vai prasības pret .eu reģistra lēmumiem var iesniegt izskatīšanai alternatīvas strīdu izšķiršanas (*ADR*) kārtībā — Čehijas Šķīrējtiesai.

ADR procedūra tiek piemērota, neskarot nevienu tiesvedību. Sūdzības var iesniegt tiešsaistē jebkurā no ES oficiālajām valodām.¹²

ADR pret EURid attiecībā uz vienas rakstzīmes domēna vārdiem

ADR procedūra Nr. 06814 tika uzsākta pret EURid attiecībā uz domēna vārdiem e.eu, f.eu, y.eu. Atbilstīgi piemērojamajiem noteikumiem .eu domēna vārdam jāsaturs vismaz divas rakstzīmes.

Sūdzības iesniedzējs apstrīdēja reģistrācijas pieprasījumu noraidījumu, ko veica EURid.

2014. gada 18. novembra lēmumā *ADR* speciālistu grupas pārstāvis noraidīja sūdzību. Sūdzības iesniedzējs neiesniedza apelācijas sūdzību, un lietu izbeidza.

ADR maksas samazinājums (vienošanās starp Čehijas Šķīrējtiesu un EURid)

Čehijas Šķīrējtiesa un EURid 2012. gada 27. jūnijā paziņoja par īpašu maksas samazinājumu, lai padarītu *ADR* .eu procesu vēl pieejamāku.

Maksa EUR 1300 apmērā par pamata procedūru, proti, apstrīdēt vienu līdz piecus domēna vārdus speciālistu grupā, kas sastāv no viena cilvēka, tika samazināta par EUR 700 jaunā maksu struktūrā, kas ir spēkā sešu mēnešu laikposmā no 2012. gada 1. jūlija. *ADR* maksa vēl vairāk tika samazināta 2014. gadā, kad kopējais samazinājums par vienas *ADR* sūdzības iesniegšanu sasniedza EUR 1000 no 2015. gada 1. janvāra. EUR 1000 atlaide tiek piešķirta par katru iesniegto sūdzību neatkarīgi no strīdā iesaistīto domēna vārdu skaita un prasītās speciālistu grupas veida.

5.8.3. *Citi tiesas procesi*

Pārskata periodā EURid ir bijis iesaistīts kā puse šādās lietās:

Depmarc

¹² *ADR* statistiku skatīt 3. pielikumā.

Depmarc apstrīdēja EURid veikto noraidījumu attiecībā uz tā sākumlaika¹³ pieteikumiem par 36 domēna vārdiem, kuru pamatā bija nīderlandiešu tirdzniecības zīmes. Prasītājs lūdza Tiesu izdot rīkojumu, lai EURid nodotu domēna vārdus uzņēmumam *Depmarc*. Lieta tika atrisināta, pusēm vienojoties, un 2013. gada 14. novembrī Tiesa pasludināja to par izbeigtu.

No 36 domēna vārdiem 30, par kuriem nebija nākamo pieteikumu, kas būtu pieņemti sākumlaika rindā, tika atbrīvoti vispārējai reģistrācijai 2014. gada 11. martā. Pārējie seši domēna vārdi, par kuriem nākamie pieteikumi sākumlaika rindā bija pieņemti, ir aktivizēti pieteikuma iesniedzēja vārdā.

Dotace

Čehijas uzņēmuma *Dotace* sākumlaika pieteikumu validators (un EURid) noraidīja, jo nebija pietiekamu pierādījumu par pirmtiesībām uz “Dotace”. Čehijas Šķīrējtiesa savā lēmumā (Lieta 04281) apstiprināja EURid veikto dotace.eu domēna vārda noraidījumu. Pieteikuma par šo domēna vārdu iesniedzējs vēlāk iesniedza apelācijas sūdzību Briseles Pirmās instances tiesā.

Kad prasītājs atteicās parakstīt vienošanos, EURid iesniedza prasību par ļaunprātīgu tiesas procesu, lai varētu atkārtoti aktivizēt procesu un panākt galīgo iznākumu.

Pirmās instances tiesa 2014. gada 24. oktobra spriedumā lēma pilnībā par labu EURid.

6. EMAS REĢISTRĀCIJA UN CO₂ KOMPENSĀCIJA

2012. gada 23. maijā EURid kļuva par pirmo *EMAS* sertificēto¹⁴ reģistru Eiropā (reģistrācijas numurs BE-VL-000016). 2012.-2014. g. *EMAS* programmas 9 mērķu un 41 darbības galīgais novērtējums parādīja, ka 95 % no mērķiem ir sasniegti, tostarp galvenais: pilnīgi kompensēt EURid CO₂ emisijas. 2015. gada 1. ceturksnī pēc gada revīzijām EURid sāka savu *EMAS* reģistrācijas atjaunošanas procesu un paplašināja to līdz savai Pizas filiālei.

Kopš 2013. gada EURid ir validējis savas CO₂ emisijas un iepircis sertificētus CO₂ kredītus to kompensēšanai.

¹³ Domēnu reģistrācijas sākumlaiks ir īpašs laikposms, kurā prečzīmju īpašnieki var pirmsreģistrēt nosaukumus, kuri ir vienādi vai līdzīgi ar viņu prečzīmēm, lai novērstu [domēnu sagrābšanu](#). Tas notiek pirms [pirmā līmeņa domēna](#) (TLD) vispārējās palaišanas. Lai reģistrētu vārdu/nosaukumu, grupai vai fiziskai personai ir jāspēj pierādīt savas pirmtiesības uz to. [Sākumlaiks](#) attiecībā uz .eu tika sadalīts divos posmos. Pirmais posms, kas sākās 2005. gada 7. decembrī, bija domāts tam, lai atvieglotu to reģistrantu pieteikumu iesniegšanu, kuriem ir pirmtiesības, pamatojoties uz prečzīmēm un ģeogrāfiskajiem nosaukumiem. Otrais posms sākās 2006. gada 7. februārī un attiecās uz uzņēmumu nosaukumiem, tirdzniecības zīmēm un personvārdiem. Visu sākumlaika pieteikumu gadījumā pieteikumam bija jāpievieno dokumenti, kas pierāda apgalvojumu par zināmu tiesību īpašumtiesībām. Tad lēmumu pieņēma Beļģijas [PricewaterhouseCoopers](#), ko par validācijas aģentu bija izvēlējis [EURid](#). 2006. gada 7. februārī reģistrs tika atvērts uzņēmumu nosaukumiem, tirdzniecības zīmēm un personvārdiem. Pirmajās 15 minūtēs bija iesniegti kopumā 27 949 pieteikumi, un pēc vienas stundas — 71 235 pieteikumi.

¹⁴ ES vides vadības un audita sistēma (*EMAS*) ir apsaimniekošanas instruments uzņēmumiem un citām organizācijām, lai novērtētu un uzlabotu savu darbību vides kontekstā.

7. SECINĀJUMI

TLD .eu modelis ir sekmīgi ieviests un efektīvi darbojas.

Iepriekšējos divos gados *TLD* .eu ir nostiprinājis savu pozīciju kā viens no lielākajiem un populārākajiem pirmā līmeņa domēniem Eiropā un pasaulē. Tas paliek veiksmīgs par spīti nemitīgajam, lai gan lēnākam, 28 dalībvalstu *ccTLD* pieaugumam un lielākai *gTLD* pieejamībai, ar ko reģistrs ir spējis tikt galā, pateicoties ar *TLD* .eu saistītajam kvalitātes marķējumam.

Piecus gadus pēc EURid pieteikuma par .eu virkni grieķu un kiriliskās rakstzīmēs *ICANN* nav apstiprinājusi grieķu .ev, pamatojot ar to, ka to iespējams sajaukt ar citām virknēm, kas veidotas no lielajiem burtiem. Komisija ir atkārtoti mudinājusi *ICANN* pabeigt šo procesu, tiklīdz tas būtu iespējams. Tā ir uzsvērusi, ka noteikumi par “pastāvīgu” *IDN* piemērošanas kārtību jānosaka tā, lai nepieļautu nepamatotu kavēšanos. Tas ir viens no publiskās politikas jautājumiem, kuru Komisija turpinās risināt Valdību konsultatīvajā komitejā, kas konsultē *ICANN* publiskās politikas jautājumos, kā arī citās *ICANN* sastāvā esošajās struktūrās.

Reģistra finansiālais stāvoklis pārskata periodā bija stabils.

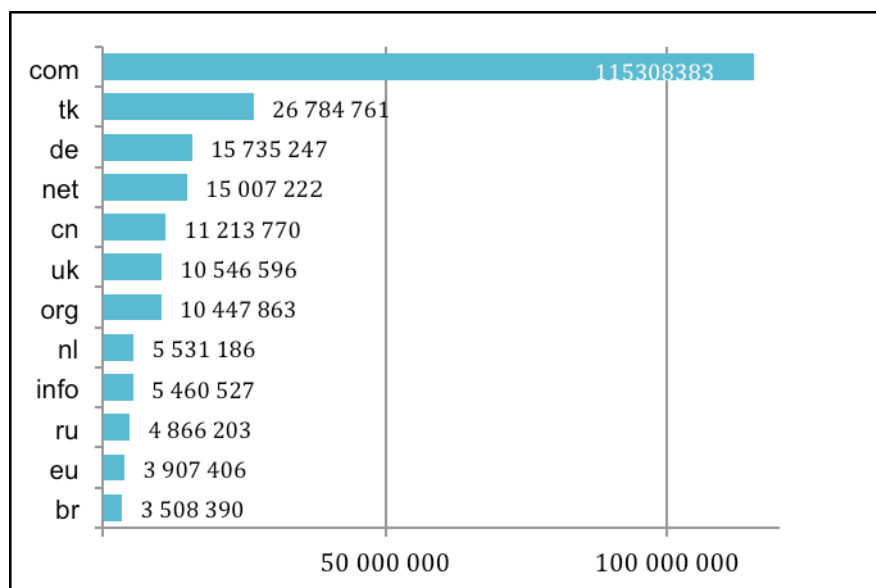
Komisija uzrauga Čehijas Šķīrējtiesas nodrošinātās *ADR* sistēmas izmantošanu, kas ļauj aizsargāt reģistrantu tiesības visās ES valodās. Ievērojot revidentu sniegtos ieteikumus, EURid ir samazinājis maksu, lai nodrošinātu labāku sistēmas pieejamību fiziskām personām un MVU, kuriem ir iemesls uzskatīt, ka trešās personas ir neatbilstoši reģistrējušas to .eu vārdus.

DNS vide nesen ir piedzīvojusi vienas no lielākajām pārmaiņām pēdējās divās desmitgadēs. Tirgū ir ieviesti simtiem jaunu *gTLD*, kas dažreiz rada sajukumu reģistrantu un reģistratūru vidū. Vienlaikus līdz ar sociālo tīklu ienākšanu ir mazinājusies interese par domēna vārdiem, jo jaunākie interneta galalietotāji un dinamiski jauni uzņēmumi izvēlas paziņot par savu klātbūtni tiešsaistē ar sociālo tīklu ātrāku “maģistrāļu” starpniecību.

TLD .eu un tā reģistrs ir parādījuši, ka līdz šim ļoti labi spēj stāties pretī izaicinājumiem, lai gan ir sagaidāms, ka nākotnē konkurence pieaugs. Komisija uztur regulāru un konstruktīvu dialogu ar reģistru, lai izpētītu un apzinātu iespējamus veidus, kādos darboties jaunajā *DNS* situācijā, vienlaikus saglabājot .eu telpu drošu, uzticamu un noderīgu ieinteresētajām personām tagad un nākotnē.

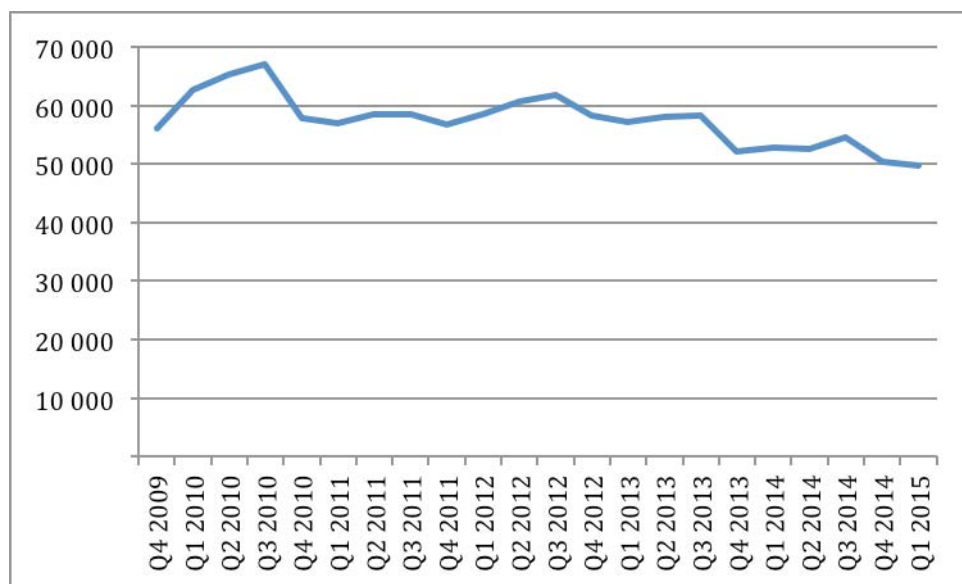
PIELIKUMI

1. PIELIKUMS. Pasaules vadošie TLD 2015. gada 31. martā

Avots: EURid ceturkšņa progresā ziņojums, 2015. gada 1. ceturksnis

2. PIELIKUMS. .eu reģistrācijas pa ceturkšņiem

3. PIELIKUMS. Iesniegtās *ADR* sūdzības pa gadiem

	Iesniegtās sūdzības 2013. gadā	Iesniegtās sūdzības 2014. gadā
janvārī	6	5
februārī	5	5
martā	4	4
aprīlī	4	1
maijā	2	6
jūnijā	7	5
jūlijā	6	4
augustā	2	7
septembrī	3	7
oktobrī	6	7
novembrī	4	7
decembrī	3	4
KOPĀ	52	62

ADR lietas, kas izbeigtas 2013. gadā: 57 (no kurām 47 sūdzības tika pieņemtas)

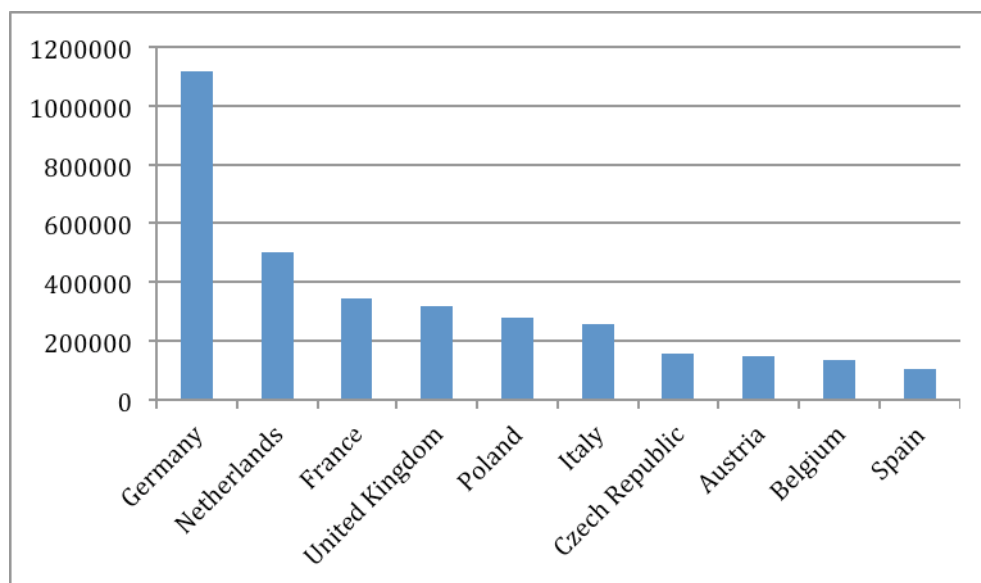
2013. g.	Sūdzība noraidīta	Sūdzība pieņemta	Sūdzība nederīga	Panākta vienošanās	KOPĀ
janvārī		6			6
februārī		3			3
martā		4	1		5
aprīlī		1			1
maijā		7			7
jūnijā	2	6			8

jūlijā		5		2	7
augustā	1	3		1	5
septembrī		1	1		2
oktobrī		6	1		7
novembrī		2	1		3
decembrī		3			3
KOPĀ	3	47	4	3	57

ADR lietas, kas izbeigtas 2014. gadā: 57 (no kurām 43 sūdzības tika pieņemtas)

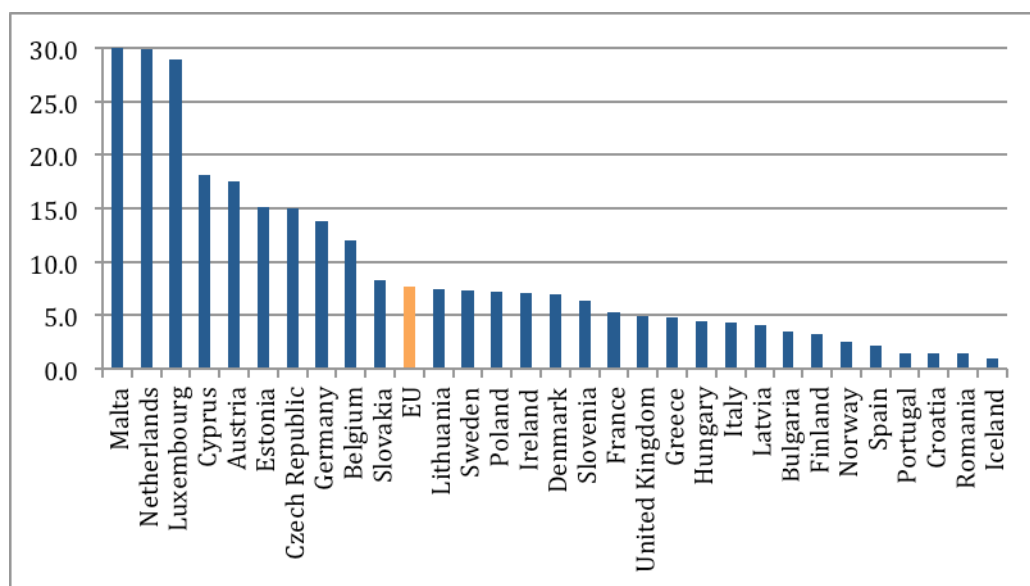
2014. g.	Sūdzība noraidīta	Sūdzība pieņemta	Sūdzība nederīga	Panākta vienošanās	KOPĀ
janvārī		6		1	7
februārī		1			1
martā	1	4			5
aprīlī	1		1		2
maijā		7			7
jūnijā		1			1
jūlijā		4	1		5
augustā		5	2		7
septembrī		2	1		3
oktobrī	1	3	1		5
novembrī	2	2	1		5
decembrī		8	1		9
KOPĀ	5	43	8	1	57

4. PIELIKUMS. .eu domēna vārdu kopskaits pa reģistratūras valstīm

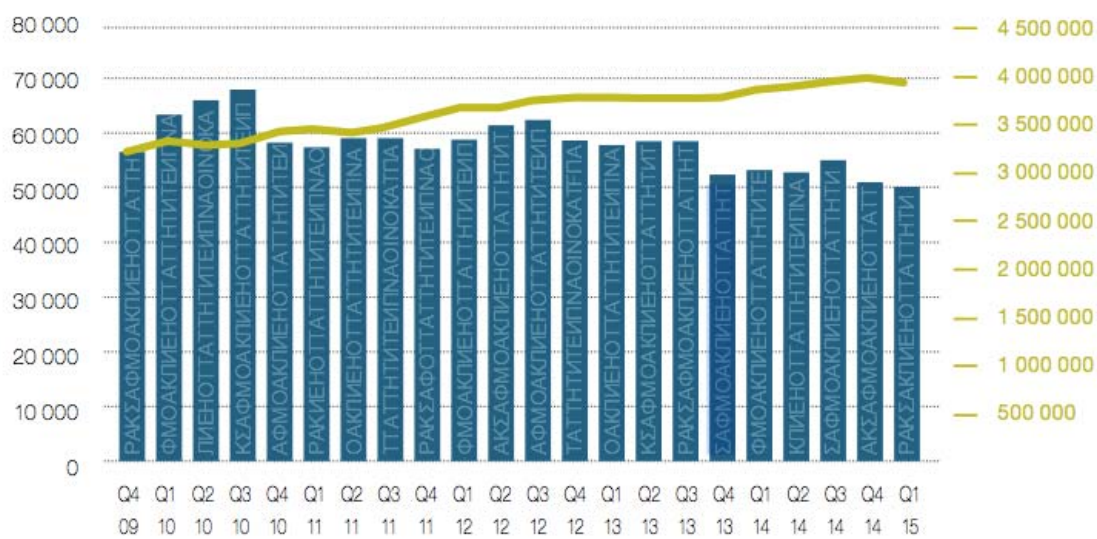
Avots: EURid ceturkšņa progresā ziņojums, 2015. gada 1. ceturksnis

5. PIELIKUMS: .eu domēni uz 1000 iedzīvotājiem

Avots: EURid ceturkšņa progressa ziņojums, 2015. gada 1. ceturksnis

6. PIELIKUMS. IDN reģistrācijas ar .eu pret visu .eu portfeli

Avots: EURid ceturkšņa progresā ziņojums, 2015. gada 1. ceturksnis